

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET HAVONKÉNT MEGJELENŐ HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOLOZSVÁR,
Majális-utca 24
Telefon 21-58 sz.

Felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BALINT
az EME tb. alelnök-főtitkára.

A M. K.-t az E. M. E. tagja
4 Pengő évi tagdíj ellenében
tagsági illetmény fejében
kapják.

Békésmegye, a tisztesfű hazája

Hazánkban a tarlóvirág az egész búzatermő területen ismeretes, azonban az Alföld 5 megyéjében különösen dúsan tenyészik és 1936-ban csodás pergetéseket adott. Még az alföldi területek között is kiváló helyet foglal el Békés megye s ezért az idei júliusi esők idején méltán várhattuk, hogy lesz tisztesfűről hordás. Sok méhész keresett ott helyet méheinek, azonban július vége s egész augusztus száraz maradt s pergetés legfeljebb egy sovány adódott.

Milyen lehet ebben a megyében a méhészkedés?

Július 16—18 körül vállalkoztam erre a felderítő útra s elsősorban Darida Károlyt, a Békéscsaba és Vidéke, valamint a Békésvármegyei Méhész Egyesület elnökét kerestem fel. Méhészete messze kinn Békéscsaba várostól kb. 20 km-re, a Beliczei major gazdasági vasút megállója közelében van elhelyezve a Zsíros-tanyán, de mégis a városhoz tartozik.

Külön figyelmet érdemel méhészete, mert nagyjában az egész megyében így méhészkednek és külön a méhészek megszervezésének ügye. Ez az ő kezében fut össze.

Kb. 60 családja van Kisboczonádi álló ikerkaptárban. Ez itt az általánosan kedvelt és használt méh-lakás. Két sorban összesen 36 KB. keret (34x27 cm). Az ajtókon nagy

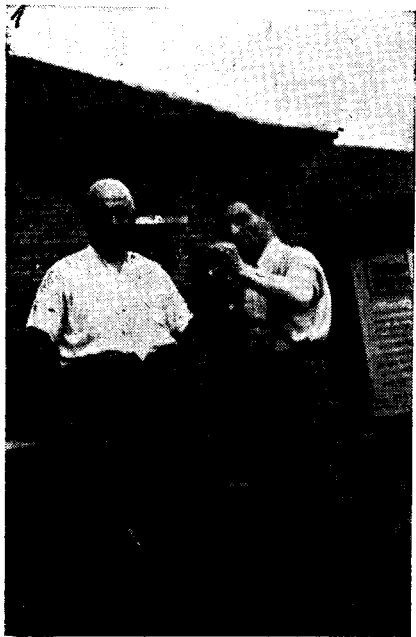
rostaszövetes betétnek való hely. A két ajtót közös vaspánt fogja le lakattal. Egy ilyen ikerkaptár 70 kiló körül van, elsősorban lopás ellen maga a súly komoly védelem. Szállításnál teher is, de a békésiek nem igen vándorolnak. Inkább oda özőnlík a sok méhész, amikor méz-el a tarló. A kaptárak ott is drágák.

Másnapra éppen készült méheit meglátogatni, mézélésre előkészíteni s ezért hozzásegődtem. Egy-órai keskenyvágányú vasuton (Alföldi Egyesült Gazdasági Vasút=AEGV) való utazás és rövid ne-gyedórás hajnali zápor után értünk ki. Egy tegnapi raja a szilvafán fogadott. Levágtam zsebkéssel a 3 kis tartóágat s a rajt kezemben tartva lefényképeztettem a vendéglátó méhészt is (1. képünk). Az udvaron hatalmas magyar komondor fogad, nappal barátságos (2. képünk).

Éppen rajzás után van az állomány, hordás indul, a sok raj és lerajzott család nem mondható jó mézélő anyagnak. Munka akad bőven. Dél felé megnézzük honnan hordanak a fehér homlokú méhek. A 25—50 holdas táblák között hamarosan megtaláljuk azt a lóherés táblát, ahol már 20 cm magas, virágzik a tisztesfű és sűrűn mozognak a virágok a látogató méhek súlyától.

A rajzást itt rendkívül módon

befolyásolja a szösös bükköny. Bár már leírtam, nem árt a méhészek figyelmét újra felhívni erre az értékes mézelő takarmánynövényre (a Méhészeti Közlöny utolsó-előtti számában, 139. oldalon). Egy hold búza vetőmagja közé 15-20 kg szösös bükköny-magot kevernek. Ezzel elérték azt, hogy a szalmás-növény között semmi más gyom nem él meg, szóval gyomirtó, és mint pillangósvirágú növény, nitrogénygyűjtő gyökérgumóival a föl-

Darida Károly, a Békésvármegyei Méhészeti Egyesület elnöke (balfelől), raja és e cikk írója.

det trágyázza. Június közepétől 3-4 hétig virágzik. Megterem a búza mellett egy mázsa bükkönymagot, ami 120 pengőt ér. Szára, szalmája annyira feljavitja a búza szalmáját, hogy a szarvasmarhák szívesen fogyasztják. Haszna tehát sokféle. A méheknek akác után igen jó legelőt ad, a gyomot irtja, a talajt nitrogénben gazdagítja, a szalmát takarmánnyá emeli, egy mázsa olyan magot ad, ami 5 mázsa búza

árával egyenlő, tehát a termést holdanként legalább 4 mázsa búza értékével emeli. Méhészek, használjuk ki ezt az alkalmat!

Sok kis ú. n. svájci anyapározatot tart. Ezek gyakorlatilag igen használhatók, alkalimlag bővebben volna érdemes velük foglalkozni.

A törzskönyvezés vagy méhészkönyvelés igen egyszerű és mégis gyakorlati megvalósítását lehet itt látni. Egy tekintélyes vaskos, erőstáblájú bekötött és még keskeny szalaggal átköthető vonalozott könyv. Ebben egy-egy lapon a kaptárak sorszámára szerint 10-15 éves feljegyzések vannak a családokról. Külön lapokon az általános állomány létszámáról, rajzásról, pergetési eredményekről találunk feljegyzéseket. Ezekből iktatom ide a minket érdeklő főbb adatokat.

Pergetés 1936-ban átlag 60 kg, összesen 18 q.

1937-ben június 8-án 29 családtól 100 kg, augusztus 6-án 40 családtól 500 kg, szeptember 16-án 14 családtól 150 kiló, összesen 750 kg méz és 21 raj.

1938-ban állomány 50 család. Pergetés 42 családtól, tarlóról aug. 20-án 40 családtól összesen 615 kiló. Családokban 10 apadás.

1939-ben állomány 40 család. Május 20-án akác idejére 35 családra egyesítve, 22-ből pergetés 250 kiló, augusztus 10-én tarlóról 430 kiló, összesen 680 kiló. Ősszel 38 család ment telelőbe.

1940-ben eladva 10 család, műrajt készített 10-et. Június 8-án akácról 28 családtól 210 kiló, aug. 12-én tarlóról 390 kiló, összesen 600 kiló.

1941-ben 5 kiló átlag.

1942-ben akácról 12 kiló, tarlóról 8 kiló átlag és sok raj volt az évi eredmény.

Látható, hogy az augusztusi tisztított mézelés határozza meg az egész békési méhészkedési ered-

ményt. Amikor pedig kifejlődött és van annyi csapadék, hogy mézeljen is, négy pergetést is adhat s az átlag könnyen 60—80 kilót is elérheti.

Ezekhez képest a méhészek száma igen nagy. 1931-ben Darida Károly 27 taggal alakította meg a Békéscsaba és Vidéke méhészegyesületet 50 filléres tagdíjjal. A közgazgatás példás támogatásával, — a főispán Ricsóy Uhlaryk Béla volt — a megye minden egyes községében tanfolyamot tartottak. A vidéki taglétszám szaporodásával 4 helység, ú. m. Gerendás, Újkigyós, Soprontanya és Mezőmegyer méhészcsoportja önálló egyesületté alakult. Békéscsaba megrajzott és 1934-ben szükségessé vált a békésvármegyei különegyesület megalakítása. Ma Békéscsabán 500 tag, Békéscsaba és vidékén 1020, Oros házán 460, Szarvason 450, Kondoroson 280 egyesületi tagot tartanak nyilván.

A békésvármegyei méhészegyesületnek 37 tagegyesülete van és hogy ez nem csak szólam, el is sorolom őket elnökük nevével. Vándorlás ügyében nem lehetetlen, hogy szükségünk lesz rájuk s válaszbélyeggel ellátott levelünkre kétségtelenül felvilágosítást kapunk.

Szarvas Patonai János tanító, Kondoros Garas Kálmán, Nagyszénás Ujp. Schäffer Imre kisbirtokos, Nagyszénás Ujp. Olasz József, Tótkomlós Korim András földműves, Csorvás Könözsy Márton, Széchenyi u. 11., Gerendás Miklya Mihály tanító, Békéscsaba Darida Károly tanító, Békés Gonda József tanító, Doboz Antal Sándor tanító, Bélmegyer Szilágyi Károly tanító, Köröstaresa Tusz Ferenc tanító, Mezőberény Hoffmann Ferenc kisp., Körösladány Tallér Ferenc gazd., intéző, Szeghalom Baka Béla tanár, Vésztő Majdán János géplakatos,

Endröd Hunya Lajos ig. tanító, Gyoma Kató Lajos jegyző, Gyula Marosi Illés tanító, Békéscsabán Lipcsey Gábor tanító, Békéscsabán Arany Tóth Pál fm., Újkigyós Décsi József keresk., Csanádapáca Konyecsni Samú tanító, Gyulavári Székely Zsolt urad. számtartó, Pusztaföldvár Dobozi János tanító, Füzesgyarmat Kulcsár Béla tanító, Medgyesbodzás Bcsaba, Perényi u. 39 Katona Gábor tanító, Reformátuskövácsháza Joó János földmű-

Magyar komondor a tanyán.

ves, Mezőkovácsháza Bodóczy Mihály szabómester, Csabacsüd dr. Gergely István főjegyző, Medgyesegyháza Implon Ferenc, Nagybányhegyes Tóth Mihály fm, Öcsöd Vass Lajos tanító, Békéscsaba-Soprontanya Szász György kereskedő, Békés VII. méhészeti egy. Dutkon László tanító Magsár, Békésszentandrás G. Mrena kispazda, Mezőmegyer Bakos János, ny. főszemlész.

Dr. Mocsi Károly

(Folyt. köv.)

Feketeméz — fenyőméz

A Méhészeti Közlöny mult számában leírt mézből elemzésre küldöttünk Gödöllőre. A m. kir. Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézet 1097/1943 számú válaszát alább közöljük.

*

A Kercsó Sándor gyergyószentmiklósi méhészetéből küldött „fekete” méz valójában csak barna. Kanálban, kenyérrre kenve a egyes virágmézeknél nem sötétebb. Üvegben, nagyobb tömegben, ráeső fényben nagyon sötét zöldesbarna, áteső fényben vörösesbarna. Vizsgálatunk szerint mézharmatból származik. A mézharmatot a méhek valószínűleg fenyőről gyűjtötték. A fenyő nektárt nem termel. A „fenyőméz” mindig mézharmat származású. Lehet benne melleleg erdei vadvirág méz is. A mézharmatot termelő növénytetvek közül legjobban a *Lachnus pichtae*-t ismerjük méhészeti szempontból. Tudjuk róla, hogy egy napi átlagos mézharmat termelése 5 milligramm. A fenyő hajtását szúrja meg, leginkább a levél hónaljánál. A levél sokszor annyira eltakarja, hogy bajos észrevenni. Hosszú ideig egy helyben marad és kb. 10 percenként hocsát ki magából egy mézharmat cseppet. A mézharmat eredetileg a fenyő édes nedvéből ered. Az élösködő a nedvben lévő táplálék egy részét elhasználja, a többit kifecskendezi magából. A kifecskendezett mézharmat nagyobb távolságra is eljut. Bevonhatja a fák alatti talajt is. A fenyő friss mézharmata kb. 30—40% cukrot tartalmaz, de már egy nap alatt is annyira sűrűsödhetik a leveleken, hogy cukortartalma 78—80%-ra emelkedik. Azt lehet rá mondani, hogy a friss fenyőméz-harmat sűrűsége a virágok nektárjának közepes sűrűségével egyezik.

de aránylag gyorsan eléri a növényen is az érett méz sűrűségét. megeshetik, hogy a mézharmat annyira megszárad, hogy cukra megkristályosodik. Ha aztán harmat csapódik le, a mézharmat újra oldódik vagy hígul. A mézharmatnak a harmathoz csak ennyi a köze. Azt a régi nézetet, hogy mézharmat a sebzetlen növényekből közvetlenül is előretörhet, egyetlen hiteles vizsgálat sem igazolta. Ismerünk azonban olyan eseteket, amikor élösködő gombák termelnek mézharmatot a méhek örömeire. Ilyen pl. az anyarozs. Az anyarozs cukros termékéből a méhek néha pörgetőbe is juttatnak. Ilyen esetről számolt be ezelőtt kb. 30 esztendővel Labancz Géza Adorján.

A Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézetnek is küldtek be tavaly nyáron ilyen cukros váladékkal borított rozs-kalászokat. A beküldő szerint a méhek szépen gyűjtötték róla. Az is megesik, hogy a zsenge levelet vagy hajtást valami megrágja, vagy a bimbót kilyukasztja és a növény sebében át kibuggyanó nedvet a méhek és más rovarok elhordják. Ilyet tapasztaltam Debrecen mellett Halápon 1928-ban. A tölgyfa fiatal levelét cserebogár rágta meg és a sebzett helyen gombostüfejnői, nyúlósan sűrű cukorcseppek csüngtek. A cukrot a méhek és más rovarok szorgalmasan gyűjtögették. Mindezek azonban nem ép növényre, hanem sebzettre vonatkoznak.

A mézharmat méz jelentősége nélkül nagyobb, mint gondolják. Európában legjobban németországi vizsgálatokból ismerjük a mézharmat méhészeti jelentőségét. Óriási területek vannak, ahol a méhészet jövedelmét mézharmat nyújtja. Messzi vidékekről tízezerével vándorolnak a méhészek „fenyőméz”

gyűjteni. Családonként sokszor fél-mázsa az eredmény. Ilyen területek pl. a Schwarzwald és a Vogézek s az Alpok nyúlványai. A bécsi méhészek a Bécs környéki fenyvesekben bőven szüretelnek. Csupán a Schwarzwaldban a háború előtt 10 millió márkára becsülték azt a bevételt, amit a mézharmat nyújthat. Sokan kételkednek benne, hogy ezt a nagy eredményt a növénytelvek közvetítésével érnék el a méhek. Igaz ugyan, hogy 1—1 állatka egyszerre kevés mézharmatot fecskendez ki, de éppen ilyen kevés az nektár is, melyet a méhek egy akácvirágban vagy tarlóvirágban találnak. A sok-sok virág parányi nektárja együtt mégis mázsaszámra tölti meg a bődönöket.

Magyarországon a mézharmat sokszor igen kellemetlenül jelentkezik. A fűz mézharmata hamar kristályosodik. A kristályokat a méhek a sejtől a kaptár fenekére szórják. Sokszor néhány centiméter magason fehér törmelék. kristályos mézharmat borítja a kaptár alját. A régi irodalomban az 1792-ben megjelent Csáti Szabó György-féle „Magyarországi Méhészgazda” már részletesen leírja a fűz mézharmatának károságát. Újabban 1933-ban gyűjtötték a méhek a Tisza-vidéken sok fűz

mézharmatot. A méhészek csak úgy tudtak segíteni, hogy a sejtet vízben áztatták, mert a kristályos mézharmatot ki sem lehetett pörgetni.

Erdély fenyves vidékein a mézharmat méznek nagy szerep jut, de még nem ismerjük pontosan, hogy ott a sokféle növénytetű közül melyek fontosak. Valószínű, hogy a vándorméhészek is sok mézharmatot szednek össze. Így pl. értesülésem szerint a füzikéjéről híres Dregán völgyében is sokszor csak mézharmatot gyűjtenek a méhek. A füzike méze világos, a mézharmat sötét. Fontos feladat volna Erdélyben komolyan tanulmányozni a mézharmatos vidékeket és a mézharmatot közvetítő rovarokat.

A mézharmatok egyrésze, különösen a fenyőméz, tápláló és ízletes. Ott, ahol kedvelik, sokra becsülik. Ásványi anyag tartalma nagy. Nálunk inkább csak mézesbábos veszi meg. Vannak azonban olyan mézharmatok is, melyek kellemetlen ízűek és piacra nem valók.

A mézharmatok általában nem alkalmasak teletőre. A méhész helyesen teszi, ha a mézharmatos mézet tiszta virágmézzel helyettesíti.

Örösi Pál Zoltán

A méhek repülésének irányítása

Erich Langer cikke az Ostdeutsche Bienenzeitung 1943 májusi számában.

Fordította: Dr. Mocsai Károly

A méhidomítás, jelen esetben repülésüknek illatos csalétekkel való irányítása, a gyakorlatban minden várakozást felülmúlt. Az egész Németország területén 1942 óta megindított 50 kísérlet közül 39 jól sikerült, 11 nem. A beható kísérletek igazolták az illattal való irányításnak a magtermelők és méhészek szempontjából való rend-

kívüli előnyeit. Miért nem próbáljuk ki mindenütt? Méhtelepeink szolgáltatók azt a beporzási munkát, ami nélkül táplálkozásunk alapját nem tudjuk biztosítani. A felfedezés értékét csak a következő példával szemléltetem: Egy negyed hektár repce ilyen méhirányítással másfél mázsával több magtermést adott mint más repces terület. Ha

mind az egész 400.000 hektár rep-cés területen ilyen irányított méh-család állana, az 2,400.000 mázsával több magtermést adna. Eredményünket tehát kissé jobban ki kellene használnunk. Ha tehát mi is meg akarjuk kísérlni, tartsuk be az eddig szerzett tapasztalatok útmutatásait.

Aki az illatos cselétekkel való irányításról mindent pontosan meg akar tanulni, olvassa el alaposan a „Deutsche Imkerführer“ 1942. júliusi számában Kieckhöffel részletes cikkét.

A dolog legnehezebb része az illatos cselétek elkészítése. Ha már ott tarthatnánk, hogy a szaküzletben 50 pfennigért „lóhereillatot“ vásárolhatnánk, az ügy egyszerűbb volna. Ezt is el fogjuk érni, addig azonban a szükséges illatanyagot magunk kell elkészítsük. A gyakorlatban a következő előállítási mód vált be legjobban: (3 család két napi szükségletét véve alapul) 1 liter vizet felfőzünk. A virágzatból 120—150 mellékágat (lóherénél 120—150 fejceskéről kell az egyes virágokat lefosztani) a lehült víz felerészébe tesszük és egy letakart edényben 4—5 órahosszat áztatjuk. Közben a megmaradt félliter vízben 1 kiló cukrot oldunk fel. A feloldott cukrot a megszárt másik folyadékkal összekeverjük. A cukrosvíz így át-

veszi az illető növény illatát. Az edényt az etetésig befedve kell tartani. Még mézet sem szabad hozzá keverni. Ebből az oldatból kell a családoknak esténként $\frac{1}{4}$ liternyit beadni. Ha lehet reggel, kirepülés előtt is így etessük. Fontos, hogy az ételek elkészítéséhez kizárólag csak levél- és szárnélküli virágokat használjunk. Ne gondoljuk azt, hogy egy fazék erős „parfümöt“ készítettünk el, az illat gyakran igen gyenge. A fontos az, hogy a méheink, akik az illatok iránt rendkívül fogékonyak, tudják miről van szó. Ingerli őket az illető vetésterület virágzása idején. Tartós esőzés idején az etetést természetesen be kell szüntetni. Külső etetés a rablás-veszély miatt ki van zárva. A kísérlet minden olyan növényre alkalmazható, amelyik nem önbeporzással termékenyül és méheink látogatják. Meg fogjuk látni, mennyire fog sikerülni a fenti ismeretek birtokában az eddig méhek által nem látogatott virágokra irányítani a méhek figyelmét. Az illatos családok kísérletet azonban ki kell próbálnunk, mert már Nagy Frigyes megmondotta:

„Semmi sem közömbös egy változó időben és kicsinységekből gyakrabban válnak fontos dolgok, mint gondolnók“.

Erdélyben

a jövőben csak fertőtlenített műlépet használjunk!

Viaszt fertőtlenít és műlépet szállít a m. kir. Földművelésügyi Minisztérium által adományozott viasz-fertőtlenítő géppel fertőtlenített és műlépprésen készített viaszból az **Erdélyrészi Méhész Egyesület Telepe**.

Vezető: Tóth István ig. vál. tag. — Kolozsvár, Honvéd-utca 76 szám.

Műlépkészítés csereviaszból.

Legeredményesebb évem

Ha már a M. K. múlt októberi száma leírta azt a pusztulást, amit nálam a költésrothadás okozott és megfosztott a mai drága méz idején 20 s egynéhány mázsza méztől, hadd mondjam el az 1939-es év történetét.

Érmihályfalván mintegy 65 családunk volt, mert feleségem, ha lehet, talán lelkesebb méhészt mint én. Jól voltak betelelve, de ott a tavaszi fejlődés általában gyenge, mert nincs sem gyümölcs, sem repce, a méhek a készletre vannak utalva, serkenteni pedig nem tudunk, olyan sok élelem kellett volna. Úgy 5—6 kereten voltak a méhek akác idejére, mikor azt a kb. 6 km.-re fekvő akácerdőben használtuk ki. Jó idő kerekedett s volt szép hordás, a kaptárak 42 kilóról 78—80 kilóra gyarapodtak. Pergetni kellett volna s éppen május 20-ra hívtak be a románok munkaszolgálatra. Május 22-én, ünnep-(pünköst) másodnapján kezdett el feleségem pergetni s kapott átlag jó 15 kilót, összesen kb. 9 mázsát.

Vándorolni szerettünk volna, de én katona voltam, feleségem és 14 éves fiamra nem mertem rábízni ilyen nagy, fáradságos munkát. Azonban szárazság mutatkozott s ezért csak rászántuk magunkat. A közelben szolgáltam, valami választatás miatt szabadságot kaptam, felpakoltam s elvittük a méheket a Dregán-völgyébe: rendes vasúton 153 km.-re, Kissebes állomásra, ott iparvasútra tettük s még 38 km.-t haladtunk fel a völgyön a

havasok közé június 17-én. Velünk tartott még tőlünk Kukucs János, akkor állás nélküli tisztviselő 70 vándorkaptárral és néhai Nagy Ferenc Szilágycsehről, kb. 60 országos kaptárral. Nekünk veszteségünk nem volt. Nagy Ferencnek 10 családja fulladt le és sok hullája volt.

Az idő néhány nap múlva ki-melegedett, a családok gyönyörűen hordták. Én 26-án leszereltem, felmentem, 27-ére odaértem. Aznap öt rajunk volt. Azonnal pergettem 18 kg. átlagot, összesen 11 mázsát. Volt még 23, összesen 28 rajunk. Kis szünet után újra hordtak, úgy, hogy július 20-ra újra pergethettem 15 kg. átlagot, tehát újra 9 mázsát. Július 26-án az idő a havasok között már annyira lehült, hogy le kellett jönnünk. Kukucs egyszer 25 kiló átlagot, Nagy Ferenc kb. 30 kiló átlagot tudott pergetni, veszteségét teljesen kiheverték méhei, rajszaporulata volt. Én magam majdnem 100 családdal jöttem le a havasról.

Ősszel a tarló nem adott pergetést, de telető készletüket jól ki-egésztették és jól teleltek be.

Aki kételkedik a vándorlás létjogosultságában, számítsa ki, hogy mennyi mézet adott ebben az évben méhészetem. A tavalyi cikkben szerényen 29 mázsában jelöltem meg. Ennek kétharmad részét nem kaptam volna meg vándorlás nélkül. Sőt anélkül az akác feleslege sem lett volna felesleg. Hosszú hordástalan nyár volt otthon

s felemésztdött volna. Fáradságos munka, de eredményes volt.

Ha nem megýünk fel, az a sok nektár, méz mind elveszett volna a nemzetgazdaság számára, de az én méhészetem is csak tengődött volna, mint itt, az idén. S látom, így van itt sok méhész.

Az idén 28 családómtól egy pár mézürböl vehettem volna el mintegy 50—60 kilót, de nem vettem. Hallom, egy-két méhész 30—40-es állományból „pergetett“ 17—25—40 kiló mézet. Szerintem az nem pergetés, akkora állománytól ilyenkor, nyár derekán ennyit el-

venni nem is szabad, mert sok mézszegény család is van és ki tudja milyen lesz az ősz.

22 éve méhészkedem, de úgy, mint az idén, egy deka méz nélkül nem voltam. Bár a betegség hál' Istennek megszűnt, a zárlat feloldásának akadályja nincs, de nem kértem, mert ilyen kis állománnyal nagy távolságra menni nem tartottam kifizetődőnek, a közeli megszokott Dregán-völgyi vándortanya Romániába esett.

Nem vándoroltam, az eredmény elmaradt és a betelelés is kétséges.

Ötvös László, Kolozsvár.

Gödöllői hírek

Költésrothadás. A gödöllői m. kir. Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézetnek a 257.200/1942 F. M. számú rendeletre beküldött vizsgálati minták szerint nyúlós költésrothadással (*Bacillus larvae*) *fertőzött helységek 943. július 16-tól augusztus 15-ig:* Csepel (Pest m), Rákoscaba (Pest m), Somogy-szob (Somogy m), Beleg (Somogy m), Balatonzamárdi (Somogy m), Tamási (Tolna m), Gutorfőde (Zala m), Tófej (Zala m), Székesfehérvár (Fejér m), Komárom (Komárom m), Felsőgalla (Komárom m), Ozd (Borsód m), Bélapátfalva (Borsód m), Debrecen (Hajdú m), Hajdúhadház (Hajdú m.), Vámfalu (Szatmár m), Maroshévíz (Maros-Torda m), Galócás (Csík m).

Méhészeti felügyelőségek jelentése szerint nyúlós költésrothadással fertőzött: Gálosfa (Somogy m), Nagykorpád (Somogy m), Tarany (Somogy m), Vaszar (Veszprém m), Gyula (Békés m), Békéscsaba (Békés m).

A Kutatóintézet augusztus 7-én feladó jelzés nélkül nyúlós költés-

rothadásos mintát kapott. A postabélyegző is elmosódott. A beküldőt nem lehetett értesíteni.

Fertőzött helységek 1943. augusztus 16-tól szeptember 15-ig: Nikla (Somogy m), Zselickislak (Somogy m), Kötése (Somogy m), Gyömöre (Győr m), Szombathely (Vas m), Budafa (Zala m), Pellérd (Baranya m), Szabadka (Bács-Bodrog m), Eger (Heves m), Vámfalu (Szatmár m), Nagykároly (Szatmár m), Nagyvárad (Bihar m), Hegyköztöttelek (Bihar m), Gyergyószentmiklós (Csík m).

Nem nyúlós, de fertőző költésrothadás (*Streptococcus pluton*): Szentendre (Pest m).

Méhészeti felügyelői jelentések szerint *Bacillus larvae* fertőzés volt Zalaszentkirály községben (Vas m), a zárlatot föl lehetett oldani a következő helyeken: Salgótarján (Nógrád m), Szatmaz (Csongrád m), Békéscsaba (Békés m), Gyula (Békés m), Zselickisfalud (Somogy m). A zárlatot meg kellett hosszabbítani: Kaposszentjakab (Somogy m), Somogy-szob (Somogy

m), Vásárosbéc (Somogy m), Ireg-szemcse (Tolna m), Pamuk (Somogy m) községekben.

Szeptember 1-én a beküldő kísérő sorai nélkül, ismeretlen méhésztől és ismeretlen helyről az elsőke-rületi méhészeti felügyelőség (Budapest) közvetítésével gyanús fiasítást kaptunk. Nyúlós költésrothadást (Bacillus larvae-fertőzést) alapítottunk meg. A tulajdonost és az illetékes hatóságokat cím hiányában nem lehetett értesíteni.

Vizsgálati mintát küldők figyel-mébe. A Kutatóintézet kéri a méhé-szeket, hogy a sürgős vizsgálati mintát lehetőleg „minta érték nél-kül“ jelzéssel és közönséges külde-ményként adják föl. Az ajánlott küldeményt és csomagot ugyanis az intézettől távol lévő posta nem kézbesíti a levelekkel, előbb csak értesítést ad róla s a kézbesítés másnapra marad. Levelükre, kül-deményük burkolatára írják föl a pontos és részletes címüket. Az idén néhány költésrothadásos esetről nem lehetett értesíteni a beküldőket, mert címüket nem ad-ták meg. Szeptember 10-én pedig Horváth István Soroksárd jelzéssel egy csomó élő franciadarázs (Polistes gallica) darázslép és egy ka-paródarázs érkezett. Soroksárd község a helységnévtárban nincs. Válaszunkat a legjobban hasonlító Soroksár községben nem tudta kézbesíteni a posta.

Rendelet a vándorméhészkedés egészségügyi szabályozására. A Földművelésügyi Minisztérium mé-hészeti tervei között legfontosabbak közé tartozik a vándorméhészkedés egészségügyi szabályozása. A ter-vezet elkészült. Kibocsátása igen fontos határkö lesz Magyarorszá-gon a költésrothadás elleni véde-kezésben.

Méhészeti felügyelők értekezlete Gödöllőn. A m. kir. méhészeti fel-ügyelők szeptember 10-én egészna-

pos tanácskozásra gyűltek össze a gödöllői Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézetben dr. Jeszenszky Árpád ügyosztályvezető elnöklésé-vel. Megbeszélték az ország méhé-szeteinek helyzetét téli eseség szem-pontjából, az esetleg juttatható méh-etető cukor szétosztásának mód-jait, beszámoltak a költésrothadás-ról szóló új rendelet végrehajtása-kor szerzett tapasztalataikról, hoz-zászoltak a „Vándorméhészkedés egészségügyi szabályozásáról“ ké-szített rendelet-tervezethez. Tár-gválták a felügyelőségek székhely-én fölállítandó oktatóméhesek el-helyezését és berendezését, a mé-zelő növények, kivált a későn nyíló akác magjának gyűjtését, az álla-mi megfigyelőhálózat megszervezé-sét és felszerelését kaptármérlegek-kel és a rokkantak méhészeti tan-folyamait. Az értekezleten minden méhészeti felügyelő megjelent. A felügyelők most tekintették meg először az átalakított Kutatóintéze-et. A tanácskozás az új tanterem-ben folyt.

Cukorigénylők figyelmébe! Az ország minden részéből egyre töb-ben fordulnak a gödöllői Kutatóin-tézethez méhetető cukor rendelés-sel. A Kutatóintézet ezúton is tu-datja, hogy cukorosztással nem foglalkozik, méhetető cukorra ren-delést nem fogad el. A Földműve-lésügyi Minisztérium mindent el-követett, hogy a méhcsaládok hely-zetéről idejében és közvetlenül, hi-vatalos szakemberei útján tájéko-zódják. A méhészeti felügyelőktől idejében jelentést kért a méhcsalá-dok ellátottságáról. Értekezletre hívta össze néhány jellegzetes vi-dék méhészeti egyesületeit. Meg-hallgatta az állami méhészeti fel-ügyelők szóbeli jelentését és véle-ményét is a gödöllői értekezleten a cukorkérdésben. A minisztérium az így önállóan szerzett tájékozódás szerint a szükséges lépéseket meg-

tette. A gödöllői Kutatóintézet ezzel a kérdéssel csak szakszempontról foglalkozik, céltalan tehát sürgetni, közbenjárásra kérni vagy rendeléssel terhelni.

A m. kir. méhészeti felügyelők kiszállása a költésrothadásos családok vizsgálatára az idén év elejétől megkönnyült és meggyorsult. A felügyelő régebben a havonta összefoglalóan előre bejelentett úitervétől eltérő útra csak a minisztérium előzetes engedélyével mehetett. A méhek nyúlós költésrothadásának leküzdéséről és megelőzéséről kiadott 257.200/1942. F. M. számú rendelet végrehajtási utasítása megengedi, hogy a méhészeti felügyelők külön minisztériumi jóváhagyás nélkül azonnal kiszállhassanak, mihamarabb a gödöllői Kutatóintézet költésrothadást állapít meg. A végrehajtási utasítás ezenkívül kötelezi is a felügyelőket arra, hogy még kétszer: a zárlat föltszabadítása végett és a következő év elején ellenőrző vizsgálatra megjelenjenek a fertőzött méhészetben. A méhészeti felügyelők vezetői vasúti bérletet kaptak, hogy könnyen és gyorsan utazhassanak a veszélyeztetett területre. Téves tehát az a mostanában terjesztett nézet,

hogy a gödöllői m. kir. Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézet fölállítására óta a m. kir. méhészeti felügyelők kiszállása nehezebb és lassúbb lett.

Történelmi csoportok Gödöllőn. A gödöllői Kutatóintézet a méhészet fejlődését történelmi csoportokkal szemlélteti. A fejlődés fontosabb állomásait bemutató méhkasoknak vagy eredetijét, vagy évszázados könyvek leírása és rajza szerint készített hű utánzatait állítja ki. A háromszáz évvel ezelőtti magyar méhest már fölállították. A roskatag nádfedél alatt meghúzódo régi köpük és kasok egyúttal a méhészeti babonákat is szemléltetik (pl. piros posztó a kijáró előtt 1645-i tanács szerint). Az érdekes régi méhkasok közül elkészült már a híres vereckei kettősköpi 1816-i leírás nyomán. A július elején betelepített raj szépen épített. Régi tapasztott kasok szerzésével az Erdélyrészi Méhész Egyesület segített a Kutatóintézetnek. Legközelebb a világ első, 1675-ben szabadalmazott kaptárjának és 1683-ban nyomtatásban leírt első keretes kaptárjának hiteles utánzata készül el.

Raktáron tartjuk az

erdélyi nagy és erdélyi kis kaptárokat.

Megrendelésre vasúton is szállítjuk. Készítünk rendelés után bármilyen más kaptárokat is. — Úgy a kis erdélyi, mint a nagy ára **60** Pengő teljesen felszerelve. — Gépen csapozott vályus keret drb nagyság szerint 70—80 fillér

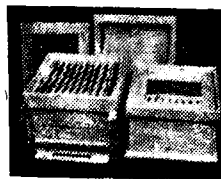
Keretléc 100 folyó m:
10 mm. vastag 21'20 P.
8 mm. vastag 19'70 P.
7 mm. vastag 18'—P.

Kérdésre válaszszólyogellenében válaszolunk Nagyobb megrendelések esetén külön árajánlattal szolgálunk.

Rendeléskor 50% előleget kérünk.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

VÁRADI BÉLA villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzeme Kolozsvár, Szigligeti-u. 38.

1943. évi eredményem

Megpróbálom leírni mit tudtam elérni Kolozsváron, a Donát-úti negyedben erdélyi kaptárral, 42×30 cm-es keretekkel, mint 2 éves kezdő méhészt.

A múlt év őszén 6 családot tettem be, ebből tavasszal ötöt mézélésre, a hatodikot (a kast) rajzásra szántam. Három család április végén már anyabölcsöket húzott, rajzásra készülődött, 10—11 keret volt tele fiasítással, fiatal bogárral és mézkoszorúval. A másik 2 család ugyanazon körülmények között nem tudott így kifejlődni, 5—5 keret fiasítása volt, pedig szépen petéző fiatal anyával rendelkezett.

Jött a hűvös esős szeles május. Volt nap amikor a fészekben a kiterjedt fiasítás mellett 10—15 deka méz volt és ez így tartott a hónap végéig.

Június 2-án a két gyengébb családomat (akác elején) egyesítettem és a mézkamrát is felraktam rá. Tíz nap alatt 8 darab erdélyi hízlalt keretemet (42×15 cm., 3,5 cm. léccel), mit országos keretkből bevágott lépekkel töltöttem ki, kijavították, meghízlalták, telehordtak és lefedelezték. Ekkor új, beszábotott kereteket adtam be, hogy dolgozzanak. A 2—3 kiszedett keretet beadtam a kasból kijött rajnak és a másik három méznélküli népes családomnak mézkamráiba. Ezekben üres keretekkel kiegészítettem a számot 8—8 keretre. Egy meghordott keret súlya 2,50—2,70 kg.

Az egyesített család a felrakott új üres kereteket újra meghordta és nagy foltokban be is fedte. Ez azonban 12—15 napra megcukrosodott a lépben, úgy, hogy nem is tudom esetleg kipergetni, a családnak pedig nem adhatom be-telelésre sem.

A fészekben azonban nem volt méz, a fiasítás a keret aljától a tetejéig minden helyet elfoglalt. Ezért talán a magasabb NB keretben megmaradt volna legalább a mézkoszorú s a betelelés gondjaitól mentesülnék.

Június hó elejére a 3 család a rajzásról lemondott és népessége annyira csökkent, hogy amikor volt valami hordás, már nem bírt lépést tartani az egyesített családdal, habár a fiasítás szépen megindult. Mire ebből a nemzedékből kijáró bogár lett volna, eljött a júliusi szárazság pedig a hárs, később a napraforgó adott volna a fészekbe telelő mézet, olyan népes családok lettek újra. A szárazság hanyatlást hozott, most újból néptelenek a családok.

A tanulságot leszűrtem. Szerintem az egyesített család tudott a mézürbe is gyűjteni akkor amikor a többiek semmit. Egyesítéssel, vagy kétesaládos rendszerrel jó nyár vagy ősz mellett bizonyára nem volnának telelő gondjaim. Így azonban tudtommal Kolozsváron a telelés senkinél sincs minden családra nézve biztosítva. Csak egy méhésztársunknál, az is vándorolt.

Sala József.

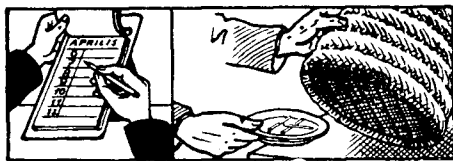
BOCZONÁDI: A MÉHEK ÉLETE.

(Kezelés.)	— — — — —	7.49 P
Boczonádi—Örösi: Méhgazdaság		4.40 „
Örösi: A méhek költésrothadása		2.40 „
Örösi: Költésrothadások	— —	1.— „
Az összeg előzetes befizetése mellett postai szállítással megrendelhető a		

„Méhészet“

kiadóhivatalában.

Ujpest, Széchenyi-utca 8. szám.

OKTOBERI

TENNIVALÓ

A betelelési gondok szokatlanul megnöttek. Az alföldi nagy szárazság a nyáron Erdélyben is éreztette hatását. Az augusztushavi hordás teljesen elmaradt és legtöbb helyen elapasztotta a június—július havi fészekbeli mézkészletet. Jaj annak a méhésznek, aki a pergetés eredményét mind eladta.

Nincs meg a békeidei cukorbeszerzési lehetőség. Nem volt meg a veszélymentes közlekedési lehetőség, a havasi vándorlást igazán csak elvéve valósíthatta meg méhésztársaink közül valaki, talán 1 százalék.

Amit a kis keretes kis családoknak el kell ismerni az ilyen inséges időben jobb telelőkészsége. Lasabban hord, de kevesebbet is fogyaszt, legalább elméletben.

A hiányzó élelem pótlása kell most tehát a legfőbb gondunk legyen. Használjunk ki minden lehető módot a téli éleliefogyasztás csökkentése érdekében.

Az élelempótlás egyik módja a jobban ellátott családoktól keretelvével.

A méz és cukor feletetést most csak megemlítem. A fontos, hogy nagy adagban, idővesztés nélkül, melegebb éjszakákon hordassuk fel a szükségét szenvedő családdal.

A téli fogyasztás csökkentésének igen hathatós módja a feltétlen nyugalom biztosítása.

A nyugalom egy igen magas fokát tudjuk elérni, ha a családokat zárt helyen telettetjük. Ennek a telelési módnak megvannak a hátrányai is, azonban ezek miatt elvetni nem lehet.

Méhészekkel való beszélgetéseim alkalmával kiderült, hogy a zárt helyen való telelést igen sokan alkalmazták már itt Erdélyben, még Kolozsváron is és csak a legjobbat tudnak róla mondani. Sajnos tapasztalataikat ismételt felkérésre sem bocsátják a köz rendelkezésére leginkább közönyből.

Figyeljük meg tehát mik azok a veszedelmek, amelyek a zárt helyen a méheinket fokozottan fenyegetik.

Talán legnagyobb baj, ami méheinket itt érheti, a helyiség túl felmelegedése. Hőmérő nélkül ezt biztosan megállapítani nem tudjuk s + 4 Celsius fokról magasabbra a meleget növelni ne engedjük. A hűtést ajtónyítással, hűzamosabb nyitvatartással érfeltjük el. A helyiség: pince vagy alagsori szoba ajtóját egy sodrony-, vagy lécajtóval és egy tömör ajtóval látjuk el. A tömör ajtót nem teszünk be egészen még a nálunk szokásos nagy hidegekben sem, ellenben a lanyha időben mind nagyobb rést tárunk. Ha teljesen be kellene tennünk, akkor fokozottabban figyeljük a benti felmelegedést, mert napokig tartó meleg ka-

tasztrófális következményekkel járhat. Egyik szemmel látható következménye az, hogy a méhek kitörnek vizért és a helyiségben szét-szóródva elpusztulnak. A családokat zárt helyen átlag rostaszövetvel elzárt kijárával tartjuk.

Fokozottabban fenyeget még az egérveszedelem.

Hátránya a zárt telelésnek még az, hogy egy esetleges télközépi napos, tisztulásra alkalmas időt nem tudnak kihasználni. Ezért a fogságot lehetőleg rövidítsük azaz, hogy lehető későn, december közepe felé helyezük el őket a veremben és február második felében rakjuk ki a szabadba.

Elvitathatatlan előnye a hihetetlen kicsiny fogyasztás. Legtekintélyesebb méhészeink próbálták már ki (lásd Konkoly Géza példáját a M. Közlöny ezévi májusi számában, a 84. oldalon). Mindenki maga győződhet meg őszi és tavaszi mérlegelés útján. Ha családonként 5—6 kilóra tesszük a megtakarítást, kiszámíthatjuk a zárt telelés nemzetgazdasági jelentőségét.

Aki családait nem figyelheti legalább 2—3 naponként, nem tudja az egérveszélytől megóvni, a csendet biztosítani, avagy a pincében erős párolgás, bor, tűzifahasogatás van, az semmi esetre ilyen helyre el ne helyezze méheit, mert elpusztulnak.

A szabadban való teletetésnek feltételei sokszor könnyebben megteremthetők. Nyugalom, állati (madár, háziállatok, kutya, baromfi) háborgatástól, egérveszélytől, nap-tűzéstől, erős szélről védeni s ak-

kor itt is kifogástalan a telelés, a fogyasztás azonban nagyobb.

Láttam igen sokféle teli pusztulási okot. Parasztkas dűrván összevissza repedezve hagyva, ősz végén molytanya volt, télen is rovarok menedéke. Késő ősszel a darazsak is kereken járhattak be, rabló-kutatóméhek is folyton izgathatják a családot. Egy másik helyen a padra rakott méhcsaládokat a napos pad alá szokott kapargáló baromfi zavarta, vagy a kutya választotta pihenőhelyül. A madarak is nagyon rákaphatnak. Veszélyes lehet a méhek nyugalomára az is, ha a ház eresze alá, tornácfájára van rátéve a kasokat, vagy kaptárakat tartó pad. Minden ajtócsapás a méhcsaládot is megzrenenti.

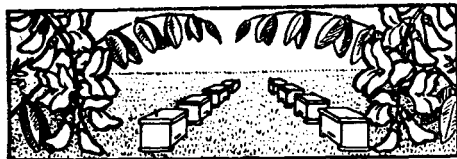
Most még októberben is jó alkalom nyílik méhcsaládok beszerzésére. Vesszőkasban legalább 10 kilós családokat vehetünk, bruttó súly szerint 4—5 pengőért kilogrammonként. Kaptárba átszábasra, a kevés fiasítás folytán igen alkalmas az idő, főleg ha az élelmet kész keretekkel, vagy feletetéssel tudjuk biztosítani. A múlt télen Kolozsváron ilyen átszabott kasokból származó és cukorral későn feletetett családok pincében kitűnően megérték a tavaszt.

Uzdi Zoltán.

Az *EME Kolozsvári Méhészköre* rendes havi összejövetelét október 13-án, szerdán este 7-kor tartja az EME hivatalos helyiségében.

Mócsy István, elnök.

MÉHLEGELŐ

Korai repcevirágzás

Szabadkán mondotta el Baracs-kay méhésztársunk, hogyan érnek el a Szerémségben rendkívül korai repcetermést s természetesen jó vándorlásra alkalmas tömegvirágot.

A tengeri utolsó kapálása alkal-mával közéletik a repce magját. A tengeri levágása után a repce fej-lődésnek indul, azonban juhokkal legeltetik. Így elérik, hogy nem vi-rágzik el és nem terem ősszel. Ko-ra tavasszal aztán olyan rohamo-san fejlődik, hogy a nevezetes mar-kusicai repcére vándorlása március 17-től április 15-ig már pergetést adott.

Inséges év után ily korai hordá-

si lehetőség igen figyelemre méltó és a méhészetet nemcsak éhhalál-tól menti meg, hanem jó kifejlést biztosít akárcs.

A repce megtermékenyítésénél a méhek igen nagy szerepet játsza-nak. A németek már azt is kiszámi-tották, hogy mi a különbség a méhjárta repcevetés és attól tá-vollevő tábla termése között. Hek-táronkint másfél mázsa magtöbbszletet mértek ott, ahol vándorméhé-szet volt a virágzó növényzet köz-vetlen közelében. Nálunk még a gyümölcs virágzásánál is küzköd-nünk kell a mérges permetezők el-len.

Dr. Mocsí

KÜLÖNFÉLÉK

Erdély méhészei számokban.

A „Méhészet” közli az ország 1941. évi méhészeti statisztikáját. Volt 65.187 méhésztárs, kaptárban 537.763, kasban 87.325 család, ter-mett 21.388 mázsa méz és 710 máz-sa viasz.

A közeli megyék adatai a követ-kezők:

Bihar 2.097 méhésztárs, 16.566 kap-tár, 4.879 kas, 43.490 kg. méz, 2.112 kg. viasz.

Szatmár 2.911 méhésztárs, 11.214 kaptár, 8.265 kas, 55.430 kg. méz, 4.066 kg. viasz.

Csík 621 méhésztárs, 8.353 kaptár, 388 kas, 17.190 kg. méz, 1.382 kg. viasz.

Háromszék 784 méhésztárs, 5.646 kaptár, 1.613 kas, 5.382 kg. méz, 659 kg. viasz.

Maros-Torda 1.052 méhésztárs, 7.395 kaptár, 1.240 kas, 11.850 kg. méz, 903 kg. viasz.

Udvarhely 931 méhésztárs, 5.727 kaptár, 1.378 kas, 3.255 kg. méz, 291 kg. viasz.

Beszterce-Naszód 795 méhésztárs, 4.941 méhesalád, 10.218 kg. méz, 965 kg. viasz.

Kolozs 936 méhésztárs, 8.567 méh-esalád, 3.485 kg. méz, 366 kg. viasz.

Szilágy 1.461 méhésztárs, 6.359 méhesalád, 14.682 kg. méz, 532 kg. viasz.

Szolnok-Doboka 1.468 méhésztárs, 5.324 méhesalád, 7.220 kg. méz, 1.151 kg. viasz.

Kárpátalja 2.876 méhészt, 20.380 méhcsalád, 58.840 kg. méz, 4.644 kg. viasz.

Ezek a közigazgatás által szolgáltatott adatok közelítik meg a valóságot a legjobban. Teljesen megbízható számokat csak a méhcsaládok kötelező bejelentésének bevezetése után fogunk kapni, mert az előjáróságok sok helyen becslés alapján állítják össze a statisztikát. Például Békés megyében a méhészeti egyesület 37 tagegyesülete tízezeren felüli taglétszámot tart nyilván. Ha a pár nem megyei tagegyesületet le is vonjuk a számból, még mindig nem maradhat 4.991 méhész, amennyit a statisztika Békés megyére feltüntet.

Kiváló méhcsaládok.

Minden méhésznek van egy-két olyan kaptára, amelyikből minden megmagyarázható ok nélkül kimagaslóan többet pergetett. Fel van-e jegyezve, hogy a tavaly hogy viselkedett ez a család, neveltünk-e az idén tőle anyát, figyelni fogjuk-e jövőre ezt és utódait?

Erről a kérdéstről egy-két ív oldalas leírásokat kérünk. A legjobban sikerült beszámoló írójának egy értékes szakkönyvet, a Héjjas Endre: A sikeres méhészkedés című 512 oldalas munkát küldjük meg. (Lásd ismertetését a M. K. májusi számában.)

A napilapokban

sokszor igen téves méhekre vonatkozó adatok látnak napvilágot. Egyik kolozsvári napilapban aug. folyamán azt írták, hogy egy 10 családos méhészet *átlagos évi jövedelme 5000 pengő*. Egy másikban pedig azt, hogy a méhek eső előtt *a kaptárból mind kitérődnek*. Egy fővárosi lap számokat közöl a finnországi méhészetéről. Azt írja,

hogy az egész országban 7500 méhcsalád van a tavalyi 17500-zal szemben. Ez már egyezik a vitéz pávai Mátyás Sándor által 1939-ben 15 ezerre tett finnországi méhcsaládok számával. A továbbiakban azt írja a lap, hogy a finn méhtenyésztők a közellátási minisztérium gyors segítségét kérték, mert a téli élelemhez szükséges 10 kg. cukor helyett csak 2—3 kiló áll rendelkezésre s a méheket éhhalál fenyegeti.

Nálunk is etetésre szorulnak vidékenként a méhek, ott a sokkal zordabb vidéken sokkal nehezebb a méhészkedésből eredményt kihozni. „*Mehilainen*“ a címe egy finn méhészujságnak s ez a szó rokon a mi *méh* szavunkkal.

Felhívjuk t. Tagjainkat, hogy tagdíjainkat rendezzék, mert egyesületünk célját csak úgy tudja eredményesen szolgálni.

A *méhészkönyv* vezetői október elején 3 lapot kell beküldjenek, ú. m. a pénzforgalom havi, a munkanapló és termék-anyagforgalom negyedéves lapjait.

Méhészet:

Dr. Máté Lajos és Társa

BUDAPEST, V. ZOLTÁN-U. 11. SZÁM.

Telefon: 1—157—47.

Dúsan fölszerelt raktárunkban méhésztársaink a méhészet körébe tartozó összes cikkeket a legelőnyösebben és a legjobb kivitelben beszerezhetik. — Hunor kaptárakat állandóan raktáron tartunk. Műlépet valódi tiszta méhviaszból minden kívánt méretben gyártunk. 1 pengő földolgozási díj ellenében viaszt műlépre becserélünk.

Állandóan a legmagasabb napi árrban veszünk mézet és viaszt

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

APRÓHIRDETÉS

TUDNIVALÓK a hirdetések feladásáról.

A Méhészeti Közlöny hirdetési díja négyzet cm-ként 20 fillér, tagoknak 10 fillér. Az apróhirdetés díja szavanként 8 fillér, tagoknak 4 fillér. Vastag betűvel szedett szavak közlési díja 16, illetve 8 fillér. A hirdetési díjak előre, a megrendelés feladásakor küldendők be. Apróhirdetésért hirdetési támpéldányt nem küldünk. A hirdetések mindenkor a nő 22. napjáig küldendők be a kiadóhivatal címére: Kolozsvár, Majális-u. 24.

Méhészeti eszközök kaphatók a „Dzierzon” Méhészetnél, Nagyvárad, Csáky István-u. 65. Az árjegyzéki árakból az E. M. E. tagjainak 5 százalék kedvezmény. 16

Házi mézestészták készítése. A méz és viasz értékesítése. Irta: özv. Kremnitzkyné. Fröhlich Iлона, az E.M.E. és az O.M.M.E. tb. tagja, 7. bővített kiadás. Az E.M.E. kiadása. Ára 1,50 P, és a postai küldés díja. Megrendelhető az E.M.E.-nél, Kolozsvár, Majális-u. 22. Ez a 16 oldalas füzet az izléses formájú, gazdaságos összeállítású, gyógy, csemege és élelmezési célokat szolgáló izletes házi mézes tészták készítési módját ismerteti részletesen. Minden méhész szerezz be felesége részére. Méhészek számára ez a legkedvesebb ajándék. A mézfogyasztás emelésének egyik leghathatósabb eszköze ez a füzet. Nem hiányozhatnak egy méhész feleségének sem az asztaláról.

Hirdetmény.

(11)

Méztermelő- és értékesítő Hangya Szövetkezet

műlépet, kaptárokat, méhészeti eszközöket

a legjobb minőségben legolcsóbb napi áron hoz forgalomba állandó kortátlan mennyiségben.

Árjegyzéket, felvilágosítást, szaktanácsot díjtalanul ad.

Cím: BUDAPEST, IX., Közraktár-utca 34. // Raktár: IX., Bakács-utca 8.
Postacím: BUDAPEST 48. — Telefon: 187-999.